

PHỤ TỬ HỢP TẬP KINH

QUYỂN 17

Phẩm 26: SỰ SAI KHÁC CỦA LỤC GIỚI (Phần 2)

Này Đại vương! Ví như có người trong mộng nghe tiếng nhạc hay, tâm sinh vui thích. Khi thức giấc nhớ nghĩ lại tiếng nhạc hay vi diệu ở trong mộng. Như vậy tiếng nhạc đó có thật không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Ý Đại vương nghĩ sao? Người này chấp việc trong mộng là thật. Như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì tiếng nhạc hay trong mộng thật không có thì làm gì có chuyện sinh vui thích. Nên biết, người này chỉ luống, sức mệt mỏi tất cả đều không thật.

Đức Phật bảo:

–Này Đại vương! Đúng vậy, đúng vậy, kẻ ngu dị sinh nghe tiếng vừa ý khởi lên yêu thích, sinh ra nhiễm trước tạo các nghiệp ác. Thân nghiệp có ba, ngữ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba. Tạo nghiệp này rồi sát-na liền diệt mất. Nghiệp này diệt rồi không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ, đến cuối cùng mang căn diệt, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hưởng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới và A-tu-la, hoặc trời hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Khi thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, khi diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Biết rõ như vậy: thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt chỉ rõ.

Này Đại vương! Nghe tiếng xấu thì sinh ưu não. Như người trong mộng thấy chia lìa người thân yêu, buồn rầu khóc lóc sinh đại sầu khổ. Ý Đại vương nghĩ sao? Khi người này thức rồi nhớ lại việc trong mộng có thật không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp người trong mộng là thật. Như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì việc thân yêu trong mộng rất ráo không có thì làm gì có việc chia lìa. Nên biết, người này chỉ luống sức mệt mỏi, tất cả đều không có thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Đại vương! Kẻ ngu si dị sinh nghe tiếng dờ liền sinh sầu não, khởi lên tâm sân giận, tạo ra nghiệp sân. Thân nghiệp có ba, ngữ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba. Tạo nghiệp ấy rồi sát-na liền diệt mất. Nghiệp ấy diệt rồi không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ; đến cuối cùng mang căn diệt, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện hiện. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hướng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la, hoặc trời, hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Khi nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, khi diệt không đi về đâu. Khi thức đầu tiên sinh không từ đâu đến lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không, biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Này Đại vương! Tai nghe tiếng xả khởi lên tưởng xả. Như người trong mộng nghe người khác tuyên nói nhưng không rõ nghĩa cú. Ý Đại vương nghĩ sao? Khi người này thức rồi nhớ lại tiếng đã nghe trong mộng là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp việc trong mộng là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì tiếng trong mộng thật không có thì làm gì có chuyện không rõ nghĩa cú. Nên biết, người này chỉ uổng công mệt sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh tai nghe tiếng xả không đạt nghĩa thú, khinh mạn chê bai tạo ra nghiệp si. Thân nghiệp có ba, ngữ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba, mới vừa tạo tác thì liền diệt mất. Nghiệp này diệt rồi không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ; cuối cùng mạng căn diệt, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại cú nghĩa mà mình đã nghe

không rõ ở trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hưởng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la hoặc trời hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phàm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Khi nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, khi diệt không đi về đâu. Lúc thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả, cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Đại vương nên biết! Các căn như huyễn, cảnh giới như mộng, tất cả các pháp thấy đều vắng lặng. Đây gọi là Không giải thoát môn. Không vô không tướng gọi là Vô tướng giải thoát môn. Nếu không tướng thì không nguyện cầu, đó là Vô nguyện giải thoát môn. Ba pháp này cùng đi đối với không, là con đường đầu tiên đi đến Niết-bàn, quyết định như pháp giới, rộng lớn như hư không, đối với thí dụ này nên biết như vậy.

Này Đại vương! Ví như có người trong mộng dùng hương Chiên-đàn hoặc hương Đa-ma-la diệp và các loại hương khác xoa vào thân. Ý Đại vương nghĩ sao? Khi người thức rồi nhớ lại việc xoa hương vào thân là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp việc trong mộng là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì các loại hương trong mộng thật không có, thì làm gì có chuyện xoa vào thân. Nên biết, người này chỉ luống công mệt sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh mới nghe hương thơm liền sinh ham thích, tâm khởi nhiễm trước tạo nghiệp như vậy. Thân nghiệp có ba, ngũ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba. Tạo nghiệp ấy rồi liền tiêu diệt mất. Nghiệp này diệt rồi không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ. Cho đến thức cuối cùng diệt, tự nghiệp hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hưởng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, hoặc trời, hoặc người. Thức đầu tiên sinh khởi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phàm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến lúc diệt không đi về đâu.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không. Thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để biểu thị.

Này Đại vương! Như người trong mộng thấy đem rấn chết, chó chết và người chết buộc vào cổ mình tâm sinh sợ hãi. Ý Đại vương nghĩ sao? Khi người này tỉnh giấc nhớ lại những việc đã thấy là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp cảnh mộng là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì rấn chết trong mộng thật không có thì làm gì có chuyện đeo vào cổ. Nên biết, người này chỉ luống công nhọc sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh thấy cảnh hôi thối nổi lên sân giận, chê bai tạo ta nghiệp này. Thân nghiệp có ba, ngữ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba, tạo nghiệp này rồi sát-na liền diệt mất. Nghiệp này không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới chính giữa mà trụ; đến cuối cùng mạng căn diệt, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hướng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la, hoặc trời, hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để biểu thị.

Này Đại vương! Ví như có người ở trong mộng bị phi nhân cắt mũi. Ý Đại vương nghĩ sao? Người này thức rồi nhớ lại việc cắt mũi trong mộng là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp cảnh trong mộng cho là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì mũi ở trong cảnh mộng thật không có thì làm gì có chuyện xẻo cắt. Nên biết, người này chỉ luống công nhọc sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Đại vương! Kẻ ngu si dị sinh thấy cắt mũi khởi lên tưởng sợ hãi, tạo nghiệp si mê. Thân nghiệp có ba, ngũ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba, tạo nghiệp này rồi sát-na liền diệt mất. Nghiệp này diệt rồi không nương tựa vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ; đến cuối cùng mạng căn diệt tận, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hướng vào địa ngục, hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la hoặc trời, hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Đại vương nên biết! Các căn như huyễn, cảnh giới như mộng, tất cả các pháp thấy đều vắng lặng. Đây gọi là Không giải thoát môn. Không vô không tướng, gọi là Vô tướng giải thoát môn. Nếu không có tướng thì không nguyện cầu, gọi là Vô nguyện giải thoát môn. Ba pháp này cùng đi với không, là con đường đầu tiên đi đến Niết-bàn, quyết định như pháp giới, rộng lớn như hư không, đối với thí dụ nên biết rõ như vậy.

Này Đại vương! Ví như có người ở trong mộng bị đói khát bức bách được gặp các món ăn ngon mặc ý mà ăn. Ý Đại vương nghĩ sao? Sau khi thức giấc, người này nhớ nghĩ lại các món ăn ngon trong mộng là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp cảnh trong mộng là thật như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì thức ăn ngon trong mộng hoàn toàn không có thì làm gì có chuyện ăn. Nên biết, người chỉ luống công nhọc sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh thấy thức ăn ngon rồi tâm sinh đắm trước khởi lên nghiệp tham. Thân nghiệp có ba, ngũ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba; mới vừa tạo tác sát-na liền diệt mất. Nghiệp này diệt rồi, không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ, đến cuối cùng mạng căn diệt tận, tự phần

nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hưởng vào địa ngục hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la hoặc trời hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Này Đại vương! Ví như người trong mộng bị đói bức bách, ăn phải những món dưa đắng như Câu-xá-đát-kế tử, Tất-thô-ma-ri-nại tử, tâm sinh sân hận. Ý Đại vương nghĩ sao? Sau khi người này thức rồi nhớ lại việc ăn dưa đắng trong mộng là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật có, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp cảnh trong mộng là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì dưa đắng trong mộng hoàn toàn không có thì làm gì có chuyện ăn. Nên biết, người này chỉ luống công nhọc sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh trong mộng bị đói khát bức bách, ăn phải vị đắng tâm sinh sân hận, tạo ra nghiệp này. Thân nghiệp có ba, ngũ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba. Tạo nghiệp ấy rồi liền diệt mất. Nghiệp ấy diệt rồi không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ; đến cuối cùng mạng căn diệt, tự phần nghiệp báo thấy đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hưởng vào địa ngục, hoặc đọa bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la, hoặc người, hoặc trời. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Này Đại vương! Như người trong mộng thấy mình bị cắt lưỡi. Ý Đại vương nghĩ sao? Sau khi người này thức giấc nhớ lại việc trong mộng là thật có không?

Vua thưa:

–Không thật, thưa Thế Tôn!

Đức Phật hỏi:

–Này Đại vương! Người này chấp việc trong mộng là thật, như vậy có phải là người trí không?

Vua thưa:

–Không phải, thưa Thế Tôn! Vì sao? Vì lưỡi ở trong mộng hoàn toàn không có thì làm gì có chuyện cắt lưỡi. Nên biết, người này chỉ luống công nhọc sức, tất cả đều không thật.

Đức Phật khen:

–Đúng vậy, đúng vậy! Kẻ ngu si dị sinh này thấy bị cắt lưỡi tâm sinh sân nhuế buồn rầu tạo ra nghiệp này. Thân nghiệp có ba ngữ nghiệp có bốn, ý nghiệp có ba. Tạo nghiệp này rồi sát-na liền diệt mất. Nghiệp này không nương vào Đông, Tây, Nam, Bắc, bốn phía, trên dưới, chính giữa mà trụ; đến cuối cùng mạng căn diệt tự phần nghiệp báo đều hiện tiền. Cũng như tỉnh mộng nhớ lại việc trong mộng.

Này Đại vương! Thức là chủ, nghiệp là phan duyên, cả hai làm nhân cho nhau. Thức đầu tiên sinh khởi hoặc hướng vào địa ngục hoặc đọa vào bàng sinh, Diêm-ma-la giới, A-tu-la, hoặc trời, hoặc người. Thức đầu tiên sinh rồi đều chịu quả báo ấy, đồng phần tâm phẩm liên tục tùy chuyển. Thức cuối cùng diệt gọi là tử uẩn, thức đầu tiên khởi gọi là sinh uẩn.

Này Đại vương! Không có một pháp nhỏ nào từ đời này đến đời khác. Vì sao? Vì tánh sinh diệt.

Này Đại vương! Lúc thân thức sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc nghiệp ấy sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Lúc thức đầu tiên sinh không từ đâu đến, lúc diệt không đi về đâu. Vì sao? Vì lìa tự tánh. Nên biết rõ như vậy: Thân thức thân thức không, tự nghiệp tự nghiệp không, thức đầu tiên thức đầu tiên không, hoặc diệt diệt không, hoặc sinh sinh không. Biết rõ nghiệp chuyển không có tác giả cũng không có thọ giả, chỉ dùng danh tướng phân biệt để chỉ rõ.

Đại vương nên biết! Các căn như huyễn, cảnh giới như mộng, tất cả các pháp thủy đều vắng lặng. Đây gọi là Không giải thoát môn. Không vô không tướng gọi là Vô tướng giải thoát môn. Nếu không có tướng thì không có nguyên cầu, gọi là Vô nguyên giải thoát môn. Ba pháp này cùng đi đối với không, là con đường đầu tiên đi đến Niết-bàn, quyết định như pháp giới, rộng lớn như hư không, đối với thí dụ này nên biết rõ như vậy.

